

Vergaderjaar 2017–2018

32 043

Toekomst pensioenstelsel

Nr. 407

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 mei 2018

Op 2 februari 2018 heb ik uw Kamer geïnformeerd over mijn voornemens ten aanzien van pensioencommunicatie¹. De afgelopen maanden heb ik in constructief overleg met Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars (hierna: de pensioenkoepels) en de Autoriteit Financiële Markten (hierna: de AFM) gewerkt aan een nadere invulling van die voornemens. Met deze brief informeer ik Uw Kamer over de uitkomsten van dit overleg en de gemaakte afspraken. Tevens maak ik van de gelegenheid gebruik Uw Kamer te informeren over de publicatie van een ministeriële regeling met rekenmethodes², en over de evaluatie van de Wet pensioencommunicatie.

Uitkomst gesprekken pensioenkoepels

In mijn brief van 2 februari 2018 (Kamerstuk 32 043, nr. 390) heb ik benadrukt dat ik het belangrijk vind dat deelnemers meer dan nu inzicht krijgen in hun te verwachten pensioen, en dat het helder is dat het meer of minder kan worden. Daarom heb ik aangekondigd dat het reglementair te bereiken pensioen dat nu op www.mijnpensioenoverzicht.nl (mpo) en op de uniforme pensioenoverzichten (UPO's) wordt getoond, wordt vervangen door drie scenariobedragen, berekend volgens een verwacht, een optimistisch en een pessimistisch scenario. Dit is het laatste onderdeel van de Wet pensioencommunicatie dat nog in werking moet treden. Ik heb in deze brief tevens aangegeven dat de scenariobedragen worden getoond middels een navigatiemetafoor³.

¹ Kamerstuk 32 043, nr. 390.

² Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 13 april 2018, nr. 2018-0000071068, tot vaststelling van de rekenmethodes voor weergave van ouderdomspensioenen in scenario's, Stcrt. 2018, nr. 22286.

³ A. van Hekken, «Check This! Empowering people to plan for retirement», 2018.

De pensioenkoepels onderschrijven de ambitie om richting de deelnemers duidelijk te zijn over het te verwachten pensioen, en dat dat meer of minder kan worden. Naast het communiceren in de drie scenario-bedragen, hechten zij echter ook waarde aan het communiceren van het te bereiken pensioen zoals dat volgt uit de pensioenregeling. Bij een verzekeraar is dit het bedrag dat contractueel is overeengekomen. Ik heb begrip voor deze wens. Daarom hebben we afgesproken dat naast de drie scenario's ook het reglementair te bereiken pensioen getoond wordt, zowel op mpo als op de UPO's. Het Ministerie van SZW gaat samen met de pensioenkoepels en de AFM op zoek naar een goede wijze van presenteren van deze bedragen, zodat de deelnemer niet in verwarring raakt.

UPO's 2019

De pensioenkoepels hebben aangegeven dat het tonen van scenario-bedragen op de UPO's 2019, te berekenen met de rekenmethodes uit de ministeriële regeling², een knelpunt is. De systemen van de pensioenuitvoerders moeten aangepast worden aan de nieuwe regelgeving, en de verwachting is dat die systemen niet op tijd voor de UPO's 2019 gereed kunnen zijn. Ik zal daarom via een nota van wijziging het wetsvoorstel IORP dusdanig wijzigen dat in 2019 alleen het reglementair te bereiken pensioen (en dus niet de scenario's) hoeft te worden getoond. De IORP-richtlijn biedt deze ruimte. De overige extra informatievoorschriften die voortvloeien uit de IORP-richtlijn moeten wel al vanaf 2019 op de UPO's worden getoond. Vanaf 2020 moet op de UPO's zowel het reglementair te bereiken pensioen als de scenario's worden getoond.

UPO's 2020 en verder

Voor de UPO's 2020 en verder hebben we afgesproken dat het reglementair te bereiken pensioen een centrale plek krijgt op de UPO's. Scenario-bedragen worden op een herkenbare plaats toegevoegd. Scenario-bedragen zullen worden berekend met de in de ministeriële regeling² beschreven rekenmethodes.

Op verzoek van de pensioenkoepels krijgen zij de ruimte om voor 1 januari 2019 een voorstel te doen over de manier waarop de scenario-bedragen worden getoond op de UPO's. Indien de sector niet (tijdig) komt met een geschikt voorstel, dan wordt op de UPO's, net als op mpo, de navigatiemetafoor getoond.

Mpo

We hebben afgesproken dat het reglementair te bereiken pensioen zijn plaats houdt op mpo, en dat scenario-bedragen op een herkenbare plek worden toegevoegd aan mpo. Het tonen van de scenario's vindt plaats middels één navigatiemetafoor voor de totale oudedagsvoorziening (dit is AOW plus aanvullend pensioen), en in elk geval in netto maandbedragen. De scenario-bedragen worden door pensioenuitvoerders berekend via de in de ministeriële regeling² beschreven rekenmethodes, en aangeleverd aan mpo.

Mijn streven is dat de navigatiemetafoor met scenario-bedragen september 2019 voor alle deelnemers wordt getoond op mpo. Ik ben hierover in gesprek met Stichting Pensioenregister.

Te gebruiken rekenmethodes

In mijn brief van 2 februari 2018 (Kamerstuk 32 043, nr. 390) ga ik naast pensioencommunicatie ook in op de verschillende rekenmethodes die uitvoerders moeten gebruiken om de scenario-bedragen vast te stellen.

Twee van de in totaal drie in die brief genoemde rekenmethodes zijn reeds gepubliceerd in de ministeriële regeling². De derde, de door de pensioensector zelf uitgewerkte rekenmethode voor uitvoerders van uitkeringsovereenkomsten, zal later dit jaar ook gepubliceerd worden in de ministeriële regeling². Mochten partijen in de toekomst behoefte voelen aan de ontwikkeling van nog andere rekenmethodes, dan kunnen die na adequate toetsing later aan de ministeriële regeling² worden toegevoegd.

Evaluatie Wet pensioencommunicatie

In de nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel pensioencommunicatie heeft mijn voorganger toegezegd drie jaar na inwerkingtreding van het wetsvoorstel pensioencommunicatie na te gaan of de maatregelen hebben bijgedragen aan een beter pensioenbegrip van de deelnemer, en daarbij ook na te gaan of er sprake is geweest van een verlaging van de regeldruk.⁴ Gezien de gefaseerde inwerkingtreding van deze wet, is er geen natuurlijk moment om deze wet te evalueren. In overleg met de pensioenkoepels en de AFM heb ik ervoor gekozen de evaluatie van de wet te laten plaatsvinden in de eerste helft van 2019. Mijn streven is dat uw Kamer in de tweede helft van 2019 wordt geïnformeerd over de uitkomsten.

Het onderdeel communiceren met scenariobedragen is in de eerste helft van 2019 nog niet (volledig) in werking getreden. Daarom kan dat onderdeel niet geëvalueerd worden. Dat is jammer, maar tegelijkertijd vind ik het belangrijk om de onderdelen van de wet die al wel in werking zijn getreden, tijdig te evalueren.

Tot slot

Zoals ik ook heb aangegeven in mijn brief van 2 februari 2018 (Kamerstuk 32 043, nr. 390) beschouw ik communiceren met scenariobedragen als een grote stap voorwaarts als het gaat om het inzicht van de deelnemer in zijn te verwachten pensioen. Daarom is mijn inzet er de komende tijd volledig op gericht dat pensioencommunicatie met scenariobedragen in september 2019 voor alle deelnemers beschikbaar is op mpo. Ik ben blij dat mijn ministerie hierbij gezamenlijk optrekt met de pensioenkoepels, de AFM en Stichting Pensioenregister. Zodat we er met elkaar voor kunnen zorgen dat de deelnemer meer inzicht en houvast krijgt ten aanzien van het pensioen dat hij kan verwachten.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. Koolmees

⁴ Kamerstuk 34 008, nr. 6.